



An Administration Model for the Student Care and Support System to Enhance Student

Wanon Nonthawong

Director of the Secondary Educational Service Area Office Lopburi

E-mail: wanon.nontanon@outlook.com

Received	Reviewed	Revised	Accepted
15/07/2026	28/07/2026	18/08/2026	10/10/2026

Abstract

Background and Aims: The rapid advancement of digital technology has necessitated the adaptation of student support system management to improve operational efficiency, align with the context of educational institutions, and comprehensively enhance student quality. The objectives of this research were to: (1) examine the components, problem conditions, best-practice administrative processes, and guidelines for administering the student care and support system; (2) develop an administrative model for the student care and support system in the digital era using the 7A Model to enhance student quality; and (3) evaluate the developed model for schools under the Secondary Educational Service Area Office Uthai Thani-Chai Nat.

Methodology: This study employed a research and development (R&D) design following an exploratory sequential mixed-methods approach, conducted in three phases. Phase 1 comprised (a) a synthesis of 11 core documentary sources underpinning the six components reported in Table 1; (b) a census-oriented survey targeting 68 school-level representatives one administrator and one teacher responsible for the student care and support system from each of the 34 schools; (c) documentary analysis of two best-practice cases represented in the findings (SMART STCI Model and PHOHAK Model); and (d) a focus-group discussion with nine purposively selected experts . Phase 2 constructed the model and its user manual and examined them through a connoisseurship seminar of nine experts purposively selected for expertise in educational administration, student care and support systems, and digital technology, with substantial relevant professional experience. Phase 3 used a document-based user evaluation of the model's feasibility and utility; no field implementation was



undertaken. The target evaluator pool comprised the 68 school-level representatives from the 34 schools, All quantitative instruments were designed as five-point rating scales and were subjected to content-validity and reliability checks before use; the acceptance criteria were $IOC \geq 0.50$ and Cronbach's $\alpha \geq 0.70$. Qualitative data were analysed by content analysis and quantitative data by mean and standard deviation, interpreted against a five-level criterion; qualitative and quantitative evidence was integrated at model construction and again in interpreting the phase-3 results.

Results: The findings revealed that: (1) the key components of administering the student care and support system in the digital era consisted of six components: knowing students individually, student screening, student promotion and development, problem prevention and resolution, student referral, and technology; (2) the developed administrative model using the 7A Model comprised clear and comprehensive elements, including principles, objectives, operational processes, and evaluation. The expert evaluation indicated that the model's suitability was at a high level ($\bar{x} = 4.28$, S.D. = 0.54), while the user manual was rated at the highest level of suitability ($\bar{x} = 4.78$, S.D. = 0.38); and (3) the overall evaluation of the model showed that its feasibility and utility were at a high level ($\bar{x} = 4.33$, S.D. = 0.43)

Conclusion: The digital-era student support system management model based on the 7A Model developed in this study was found to be appropriate, feasible, and beneficial for implementation in student support system management. The model therefore has the potential to be applied in educational institutions as a systematic administrative mechanism for student care and support in the digital era. As the present findings rest on expert and user judgement rather than field implementation, its effects on student quality require verification through trial implementation in schools.

Keywords: Administration Model; Student Care and Support System; Digital Era; 7A Model; Student Quality



รูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในยุคดิจิทัล เพื่อเสริมสร้าง คุณภาพนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุทัยธานี ชัยนาท

วานนท์ นนทวงศ์

ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี

อีเมล: wanon.nontanon@outlook.com

Abstract

ภูมิหลังและวัตถุประสงค์: การเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีดิจิทัลส่งผลให้การบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนต้องปรับรูปแบบการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา และสามารถส่งเสริมคุณภาพผู้เรียนได้อย่างรอบด้าน การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาองค์ประกอบ สภาพปัญหา กระบวนการบริหารที่เป็นเลิศ และแนวทางในการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน 2) สร้างรูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในยุคดิจิทัลโดยใช้ 7A Model เพื่อเสริมสร้างคุณภาพนักเรียน และ 3) ประเมินรูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในยุคดิจิทัลโดยใช้ 7A Model เพื่อเสริมสร้างคุณภาพนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุทัยธานี ชัยนาท

ระเบียบวิธีการวิจัย: การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยและพัฒนา (Research and Development: R&D) ใช้แบบแผนการวิจัยแบบผสมผสานเชิงสำรวจตามลำดับ (Exploratory Sequential Design) ดำเนินการ 3 ระยะ ระยะที่ 1 ประกอบด้วย 1) การสังเคราะห์เอกสารหลักจำนวน 11 รายการที่เป็นฐานขององค์ประกอบทั้ง 6 ด้านในตารางที่ 1 2) การสอบถามสภาพปัญหาจากผู้แทนระดับโรงเรียน ครอบคลุมโรงเรียนทั้ง 34 แห่ง โดยกำหนดกลุ่มเป้าหมายโรงเรียนละ 2 คน คือ ผู้บริหารสถานศึกษา 1 คน และครูผู้รับผิดชอบงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน 1 คน รวมเป้าหมาย 68 คน ใช้การเก็บข้อมูลแบบครอบคลุมประชากรเป้าหมาย 3) การศึกษากระบวนการบริหารที่เป็นเลิศด้วยการวิเคราะห์เอกสารของกรณีต้นแบบ 2 กรณีที่ปรากฏในผลการวิจัย ได้แก่ SMART STCI Model และ PHOHAK Model และ 4) การสนทนากลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิแบบเจาะจง จำนวน 9 คน ระยะที่ 2 สร้างรูปแบบและคู่มือการใช้รูปแบบ ตรวจสอบคุณภาพโดยการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 9 คน คัดเลือกแบบเจาะจงจากผู้มีความรู้และประสบการณ์ด้านการบริหารการศึกษา ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน และเทคโนโลยีดิจิทัล ระยะที่ 3 ประเมินความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบจากเอกสารรูปแบบและคู่มือ โดยยังมีได้ทดลองใช้จริงในสถานศึกษา กลุ่มเป้าหมายเป็นผู้แทนระดับโรงเรียนจาก 34 โรงเรียน รวมเป้าหมาย 68 คน เครื่องมือเชิงปริมาณใช้มาตรประมาณค่า 5 ระดับ และกำหนดเกณฑ์การตรวจสอบคุณภาพเบื้องต้นที่ IOC ไม่น้อยกว่า 0.50 และ Cronbach's alpha ไม่น้อยกว่า 0.70



วิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา และข้อมูลเชิงปริมาณด้วยค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แปลผลตามเกณฑ์ 5 ระดับ โดยบูรณาการข้อมูลเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณในขั้นตอนการสร้างรูปแบบและการตีความผลการประเมิน

ผลการวิจัย: พบว่า 1) องค์ประกอบหลักของการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในยุคดิจิทัลประกอบด้วย 6 องค์ประกอบ ได้แก่ การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล การคัดกรองนักเรียน การส่งเสริมและพัฒนานักเรียน การป้องกันและแก้ไขปัญหา การส่งต่อนักเรียน และเทคโนโลยี 2) ผลการพัฒนาแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในยุคดิจิทัลโดยใช้ 7A Model พบว่า มีองค์ประกอบที่ชัดเจน ครอบคลุมหลักการ วัตถุประสงค์ กระบวนการดำเนินงาน และการประเมินผล โดยผลการประเมินความเหมาะสมของรูปแบบโดยผู้เชี่ยวชาญอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.28$, S.D. = 0.54) และคู่มือการใช้รูปแบบมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.78$, S.D. = 0.38) และ 3) ผลของการประเมินรูปแบบ พบว่า โดยภาพรวมมีความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.33$, S.D. = 0.43)

สรุปผล: รูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในยุคดิจิทัลโดยใช้ 7A Model ที่พัฒนาขึ้นมีความเหมาะสม มีความเป็นไปได้ และเป็นประโยชน์ต่อการนำไปใช้ในการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนจึงมีศักยภาพในการนำไปใช้เป็นกลไกการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษาให้สอดคล้องกับบริบทของยุคดิจิทัล ทั้งนี้ ผลการวิจัยเป็นการประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญและผู้ใช้อย่างมีได้ทดลองใช้จริง ผลต่อคุณภาพนักเรียนจึงต้องได้รับการตรวจสอบด้วยการนำรูปแบบไปทดลองใช้ในสถานศึกษาต่อไป

คำสำคัญ: รูปแบบการบริหาร; ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน; ยุคดิจิทัล; 7A Model; คุณภาพนักเรียน

บทนำ

สังคมไทยในปัจจุบันเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วทั้งด้านสังคม เศรษฐกิจ เทคโนโลยี สิ่งแวดล้อม และสุขภาวะของประชากร โดยเฉพาะบริบทของโลกยุค VUCA World ที่มีลักษณะสำคัญคือความผันผวน ความไม่แน่นอน ความซับซ้อน และความคลุมเครือ ซึ่งส่งผลให้การบริหารจัดการองค์กรทางการศึกษาจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนให้ทันต่อสถานการณ์และความต้องการของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 (Bennett & Lemoine, 2014; Wright & Wigmore, 2022) การเปลี่ยนแปลงดังกล่าวมิได้กระทบเฉพาะระบบการจัดการศึกษาเท่านั้น แต่ยังส่งผลโดยตรงต่อพฤติกรรม การเรียนรู้ สุขภาวะทางจิตใจ และคุณภาพชีวิตของนักเรียน โดยเฉพาะนักเรียนระดับมัธยมศึกษาซึ่งอยู่ในช่วงวัยรุ่น เป็นวัยที่มีการเปลี่ยนแปลงทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา อีกทั้งยังมีความเสี่ยงต่อปัญหาพฤติกรรมและสภาพแวดล้อมที่ซับซ้อนมากขึ้น



การพัฒนานักเรียนให้เป็นบุคคลที่มีคุณภาพจึงเป็นภารกิจสำคัญของสถานศึกษาและหน่วยงานทางการศึกษา เพราะการจัดการศึกษาตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ คุณธรรม จริยธรรม และสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ขณะเดียวกันยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้าง ศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ได้ให้ความสำคัญกับการพัฒนาคนไทยให้เป็นคนดี คนเก่ง มีคุณภาพ และ พร้อมสำหรับวิถีชีวิตในศตวรรษที่ 21 (สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2566) ดังนั้น สถานศึกษาจึงต้องมีระบบ กลไก และนวัตกรรมการบริหารที่สามารถดูแล ส่งเสริม ป้องกัน และ แก้ไขปัญหาของนักเรียนได้อย่างรอบด้าน โดยเฉพาะในยุคดิจิทัลที่เทคโนโลยีเข้ามามีบทบาทสำคัญต่อ การดำเนินชีวิต การเรียนรู้ การสื่อสาร และพฤติกรรมของนักเรียน

ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนถือเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาคุณภาพนักเรียนอย่างเป็น ระบบ เนื่องจากเป็นกระบวนการที่ครอบคลุมการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล การคัดกรองนักเรียน การ ส่งเสริมและพัฒนา การป้องกันและแก้ไขปัญหา และการส่งต่อ เพื่อให้นักเรียนได้รับการดูแลตามสภาพ ปัญหาและศักยภาพของแต่ละบุคคลอย่างเหมาะสม (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2559) อย่างไรก็ตาม ในทางปฏิบัติยังพบข้อจำกัดหลายประการ เช่น ครูและผู้รับผิดชอบงานระบบดูแล ช่วยเหลือนักเรียนบางส่วนยังขาดความเข้าใจเชิงระบบ ขาดการกำหนดบทบาทหน้าที่และเป้าหมายที่ ชัดเจน ผู้บริหารยังขาดการประสานความร่วมมือกับชุมชน และผู้ปกครองบางส่วนยังไม่ให้ความร่วมมือ อย่างจริงจังในการดูแลช่วยเหลือนักเรียน (พิศมัย ถิ่นน้อย, 2563) นอกจากนี้ ปัญหานักเรียนในระดับ มัธยมศึกษายังมีแนวโน้มซับซ้อนและรุนแรงมากขึ้น เช่น การขาดเรียน หนีเรียน ทะเลาะวิวาท ติดเกม เล่นการพนันออนไลน์ ยุ่งเกี่ยวกับสารเสพติด ปัญหาครอบครัว ภาวะซึมเศร้า และการได้รับอิทธิพลจาก สื่อสังคมออนไลน์ (ศรัณย์ เปรมสุข, 2566; สมพงษ์ จิตระดับ, 2567)

เมื่อพิจารณาบริบทของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุทัยธานี ชัยนาท พบว่า ใน ปีการศึกษา 2565-2566 โรงเรียนในสังกัดจำนวน 34 โรงเรียน มีโรงเรียนที่ดำเนินงานระบบการดูแล ช่วยเหลือนักเรียนได้ระดับดี จำนวน 24 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 70.59 และมีโรงเรียนที่มีผลการ ดำเนินงานต่ำกว่าระดับดี จำนวน 10 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 29.41 เมื่อพิจารณารายด้านของระบบ การดูแลช่วยเหลือนักเรียน พบว่า ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลมีผลการดำเนินงานร้อยละ 85.60 อยู่ ในระดับดี ด้านการคัดกรองนักเรียนร้อยละ 84.00 อยู่ในระดับดี ด้านการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน ร้อยละ 49.80 อยู่ในระดับปรับปรุง ด้านการป้องกันและช่วยเหลือนักเรียนร้อยละ 65.40 อยู่ในระดับ พอใช้ และด้านการส่งต่อร้อยละ 70.60 อยู่ในระดับปานกลาง (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา อุทัยธานี ชัยนาท, 2566) ข้อมูลดังกล่าวสะท้อนให้เห็นว่า แม้สถานศึกษาส่วนหนึ่งสามารถดำเนินงาน ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนได้ในระดับดี แต่ยังมีความจำเป็นต้องยกระดับคุณภาพการดำเนินงาน



ให้ครอบคลุมทุกโรงเรียนและทุกองค์ประกอบ โดยเฉพาะด้านการส่งเสริมและพัฒนา การป้องกันและช่วยเหลือ และการส่งต่อ ซึ่งเป็นกระบวนการสำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพนักเรียนอย่างยั่งยืน

จากสภาพปัญหาและความจำเป็นดังกล่าว การพัฒนารูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในยุคดิจิทัลจึงมีความสำคัญอย่างยิ่ง เพราะเป็นการสร้างกลไกการบริหารที่ช่วยให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษามีแนวทางดำเนินงานที่ชัดเจน เป็นระบบ ใช้ข้อมูลสารสนเทศและเทคโนโลยีดิจิทัลสนับสนุนการดูแลช่วยเหลือนักเรียนได้อย่างรวดเร็ว ต่อเนื่อง และสอดคล้องกับบริบทพื้นที่ การวิจัยครั้งนี้จึงมุ่งศึกษาองค์ประกอบ สภาพปัญหา กระบวนการบริหารที่เป็นเลิศ และแนวทางในการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน เพื่อนำไปสู่การสร้างและประเมินรูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในยุคดิจิทัลโดยใช้ 7A Model เพื่อเสริมสร้างคุณภาพนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุทัยธานี ชัยนาท ให้สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการส่งเสริม ป้องกัน แก้ไข และช่วยเหลือนักเรียนอย่างเป็นระบบ ตลอดจนยกระดับคุณภาพนักเรียนให้พร้อมดำรงชีวิตในสังคมยุคดิจิทัลได้อย่างมีคุณภาพ

ในระดับสากล การนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาสนับสนุนงานดูแลช่วยเหลือผู้เรียนได้พัฒนาไปสู่ระบบเตือนภัยล่วงหน้า (Early Warning System) ซึ่งใช้ข้อมูลการมาเรียน พฤติกรรม และผลการเรียน คาดการณ์นักเรียนกลุ่มเสี่ยงเพื่อให้ความช่วยเหลือได้เร็วขึ้น อย่างไรก็ตาม งานวิจัยร่วม สมัยชี้ว่าการมีระบบสารสนเทศเพียงอย่างเดียวไม่เพียงพอ หากขาดกลไกการส่งต่อ การกำหนดผู้รับผิดชอบ และเครือข่ายความร่วมมือที่ออกแบบไว้อย่างเป็นระบบ ผลของระบบต่อผู้เรียนกลุ่มเปราะบางก็ยังไม่ชัดเจน (Canbolat, 2024; Skittou et al., 2024) การพัฒนาระบบจึงต้องออกแบบทั้งด้านสารสนเทศและด้านกลไกการบริหารควบคู่กัน

เมื่อประมวลงานวิจัยที่ผ่านมาพบช่องว่างที่สำคัญ 2 ประการ ประการแรก งานวิจัยในประเทศส่วนใหญ่มุ่งศึกษาการดำเนินงานตามขั้นตอนของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนทั้ง 5 ขั้นตอน หรือใช้วงจรคุณภาพ PDCA เป็นกลไกกำกับในระดับสถานศึกษา (อิติณัดดา สิงห์แก้ว, 2562; พรวิมล กลิ่นศรีสุข, 2564) ส่วนงานที่นำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ยังจำกัดอยู่ที่การพัฒนาแนวทางหรือกลยุทธ์เฉพาะโรงเรียน (แพพพลอย พัฒนะแสง และธรินธร นามวรรณ, 2565; สราวุธ วิเชียรลม และปาริชาติ บัวเจริญ, 2567) จึงยังขาดรูปแบบการบริหารระดับเขตพื้นที่การศึกษาที่ผนวกเทคโนโลยีดิจิทัลไว้เป็นองค์ประกอบของระบบบริหาร ประการที่สอง ขั้นตอนทั้ง 5 ของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นกระบวนการปฏิบัติงาน มิได้ครอบคลุมปัจจัยนำเข้า ข้อมูลย้อนกลับ การประเมินผล และเงื่อนไขความสำเร็จ ขณะที่วงจร PDCA เป็นกลไกควบคุมคุณภาพทั่วไปที่ไม่ได้ระบุสาระเฉพาะของงานดูแลช่วยเหลือนักเรียน 7A Model ที่พัฒนาขึ้นในการวิจัยนี้จึงแตกต่างจากทั้งสองแนวทาง โดยคงสาระของขั้นตอนเดิมไว้ใน A1-A4 เพิ่ม A5: Alliance เพื่อทำให้การส่งต่อเป็นกลไกความร่วมมือที่มีข้อตกลงและผู้รับผิดชอบชัดเจน



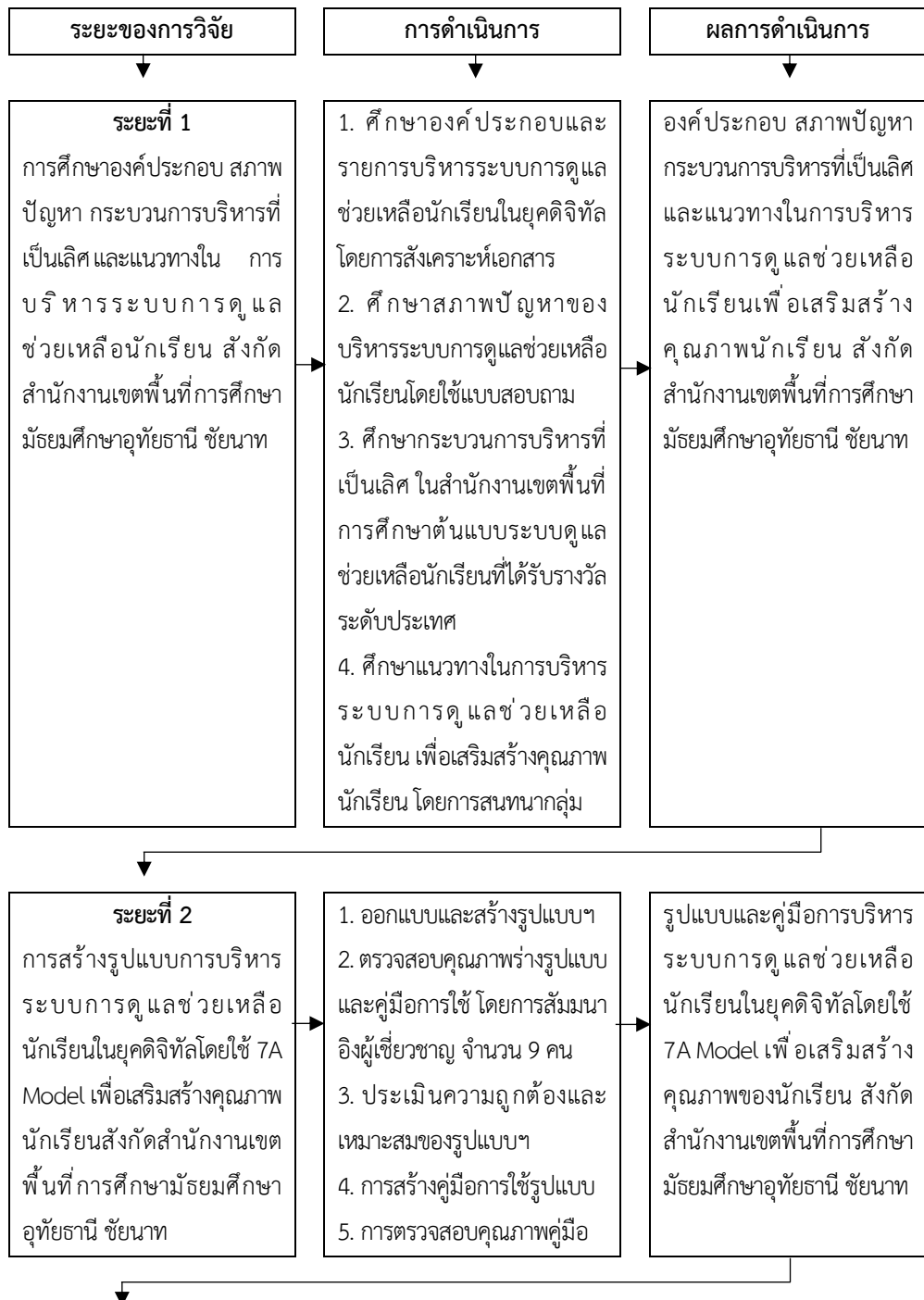
เพิ่ม A6: Appraisal ที่ผูกกับข้อมูลย้อนกลับและเงื่อนไขความสำเร็จ และยกระดับ A7: Applied Technology ให้เป็นองค์ประกอบของระบบมีใช้เพียงเครื่องมือสนับสนุน

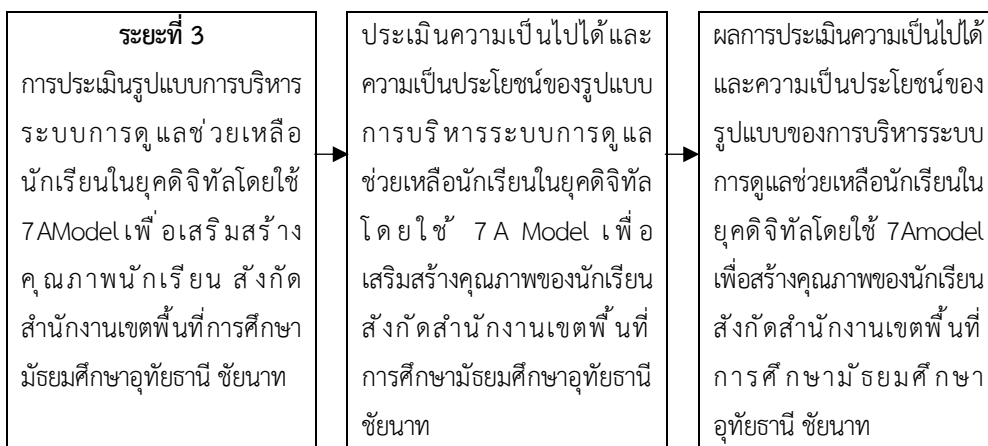
วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาองค์ประกอบ สภาพปัญหา กระบวนการบริหารที่เป็นเลิศ และแนวทางในการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุทัยธานี ชัยนาท
2. เพื่อสร้างรูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในยุคดิจิทัลโดยใช้ 7A Model เพื่อเสริมสร้างคุณภาพนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุทัยธานี ชัยนาท
3. เพื่อประเมินความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในยุคดิจิทัลโดยใช้ 7A Model เพื่อเสริมสร้างคุณภาพนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุทัยธานี ชัยนาท



ระเบียบวิธีวิจัย





รายละเอียดการดำเนินการวิจัยจำแนกตามระยะ

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยและพัฒนา ใช้แบบแผนการวิจัยแบบผสมผสานเชิงสำรวจตามลำดับ (Exploratory Sequential Design) โดยเก็บและวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณในระยะที่ 1 แล้วนำผลไปเป็นฐานในการออกแบบรูปแบบในระยะที่ 2 และการประเมินในระยะที่ 3 การบูรณาการข้อมูลทั้งสองประเภทเกิดขึ้น 2 จุด ได้แก่ จุดเชื่อมต่อระหว่างระยะที่ 1 กับระยะที่ 2 ซึ่งนำข้อค้นพบจากการสังเคราะห์เอกสาร ผลการสอบถามสภาพปัญหา การศึกษาแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ และการสนทนากลุ่ม มาหลอมรวมเป็นองค์ประกอบและกระบวนการของรูปแบบ และจุดตีความร่วมในระยะที่ 3 ซึ่งอธิบายผลการประเมินเชิงปริมาณด้วยข้อเสนอแนะปลายเปิดของผู้ประเมิน

ระยะที่ 1 ผู้ให้ข้อมูลและการคัดเลือก 1) การสังเคราะห์เอกสาร ใช้เอกสารหลักจำนวน 11 รายการซึ่งเป็นแหล่งหลักฐานขององค์ประกอบ 6 ด้านตามตารางที่ 1 ครอบคลุมเอกสารภาษาไทยและภาษาอังกฤษด้านระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน การบริหารการศึกษา และเทคโนโลยีดิจิทัล 2) การศึกษาสภาพปัญหา ครอบคลุมโรงเรียนในสังกัดจำนวน 34 โรงเรียน กำหนดกลุ่มเป้าหมายโรงเรียนละ 2 คน คือ ผู้บริหารสถานศึกษา 1 คน และครูผู้รับผิดชอบงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน 1 คน รวม 68 คน และใช้การเก็บข้อมูลแบบครอบคลุมประชากรเป้าหมาย 3) การศึกษากระบวนการบริหารที่เป็นเลิศ ใช้การวิเคราะห์เอกสารกรณีต้นแบบ 2 กรณี ได้แก่ SMART STCI Model ของงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนระดับสำนักงานเขตพื้นที่ และ PHOHAK Model ของสถานศึกษาที่มีแนวปฏิบัติเป็นเลิศ โดยพิจารณาความครบถ้วนของกระบวนการ 5 ขั้นตอน การใช้ PDCA/นวัตกรรม เทคโนโลยีดิจิทัล ระบบข้อมูล ความปลอดภัย และเครือข่ายความร่วมมือ และ 4) การสนทนากลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิแบบเจาะจง จำนวน 9 คน ครอบคลุมผู้มีประสบการณ์ด้านการบริหารการศึกษา งานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และเทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อพิจารณาองค์ประกอบ สภาพปัญหา แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ และ



แนวทางการบริหาร ตรวจสอบความน่าเชื่อถือด้วยการตรวจสอบสามเส้าด้านข้อมูลและการส่งข้อสรุปกลับให้ผู้ให้ข้อมูลยืนยัน

ระยะที่ 1 เครื่องมือและการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ แบบสอบถามสภาพปัญหาเป็นแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ ครอบคลุม 4 มิติของการบริหารเชิงระบบ ได้แก่ ปัจจัยนำเข้า กระบวนการผลิต และผลกระทบ โดยมีติกระบวนการครอบคลุม 5 ชั้นของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ได้แก่ การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล การคัดกรอง การส่งเสริมและพัฒนา การป้องกันและแก้ไขปัญหา และการส่งต่อ โดยหลักเกณฑ์การพิจารณาควรกำหนด IOC ไม่น้อยกว่า 0.50 และค่าความเชื่อมั่นไม่น้อยกว่า 0.70 ส่วนแบบบันทึกการสังเคราะห์เอกสาร แนวคำถามการสัมภาษณ์/วิเคราะห์กรณีต้นแบบ และแนวประเด็นการสนทนากลุ่มให้ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาโดยผู้เชี่ยวชาญชุดเดียวกันและรายงานค่า IOC ที่ได้จริง

ระยะที่ 2 ผู้ให้ข้อมูล เครื่องมือ และเกณฑ์ตัดสิน ผู้เชี่ยวชาญในการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 9 คน คัดเลือกแบบเจาะจง โดยให้ครอบคลุมผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารการศึกษา ด้านระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน และด้านเทคโนโลยีดิจิทัล มีวุฒิการศึกษาหรือประสบการณ์วิชาชีพที่สัมพันธ์กับสาขา และมีประสบการณ์เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่องในระดับบริหาร/วิชาการ เครื่องมือ ได้แก่ แบบประเมินความถูกต้องและความเหมาะสมของรูปแบบ และแบบประเมินความเหมาะสมของคู่มือการใช้รูปแบบ เป็นมาตราประมาณค่า 5 ระดับ กำหนดเกณฑ์ผ่านเมื่อค่าเฉลี่ยรายข้อและภาพรวมไม่น้อยกว่า 3.51 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานไม่เกิน 1.00

ระยะที่ 3 ผู้ประเมิน เครื่องมือ และลักษณะการประเมิน การประเมินเป็นการประเมินจากเอกสารรูปแบบและคู่มือ โดยยังมีได้นำรูปแบบไปทดลองใช้จริงในสถานศึกษา ผู้ประเมินเป็นผู้แทนจากโรงเรียนในสังกัด 34 โรงเรียน กำหนดกลุ่มเป้าหมายโรงเรียนละ 2 คน คือ ผู้บริหารสถานศึกษา 1 คน และครูผู้รับผิดชอบงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน 1 คน รวมเป้าหมาย 68 คน ใช้แบบประเมินความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ

การวิเคราะห์ข้อมูลและเกณฑ์แปลผล ข้อมูลเชิงปริมาณวิเคราะห์ด้วยค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แปลผลตามเกณฑ์ 5 ระดับ ได้แก่ 4.51–5.00 หมายถึง มากที่สุด 3.51–4.50 หมายถึง มาก 2.51–3.50 หมายถึง ปานกลาง 1.51–2.50 หมายถึง น้อย และ 1.00–1.50 หมายถึง น้อยที่สุด โดยรายงานค่าเฉลี่ยด้วยสัญลักษณ์ $\bar{x}$ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานด้วย S.D. อย่างสอดคล้องกันทั้งบทความ ส่วนข้อมูลเชิงคุณภาพวิเคราะห์ด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา 3 ชั้น คือ การให้รหัสแบบเปิด การจัดกลุ่มรหัสเป็นประเด็นย่อยและประเด็นหลัก และการตรวจสอบข้อสรุปด้วยการตรวจสอบสามเส้า

จริยธรรมการวิจัย ผู้ให้ข้อมูลทุกคนได้รับการชี้แจงวัตถุประสงค์และขั้นตอนการวิจัย เข้าร่วมโดยสมัครใจ สามารถถอนตัวได้ตลอดเวลา และข้อมูลถูกนำเสนอในภาพรวมโดยไม่ระบุตัวตนของผู้ให้ข้อมูลและสถานศึกษา



ผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาองค์ประกอบ สภาพปัญหา กระบวนการบริหารที่เป็นเลิศ และแนวทางในการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อเสริมสร้างคุณภาพนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุทัยธานี ชัยนาท

1.1 องค์ประกอบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อเสริมสร้างคุณภาพนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุทัยธานี ชัยนาท

1.1.1 ผลการศึกษานแนวคิดเกี่ยวกับรูปแบบและการสร้างรูปแบบ พบว่า รูปแบบเป็นสิ่งที่แสดงโครงสร้างและความสัมพันธ์เชิงเหตุผลของปัจจัยหรือองค์ประกอบสำคัญของสิ่งที่ศึกษา โดยรูปแบบสามารถนำเสนอได้ 3 ลักษณะ ได้แก่ 1) โมเดลเชิงบรรยาย 2) โมเดลเชิงรูปภาพ และ 3) โมเดลเชิงคณิตศาสตร์ ส่วนประเภทของรูปแบบจำแนกได้เป็น 3 กลุ่ม ได้แก่ 1) รูปแบบลักษณะทางกายภาพ 2) รูปแบบทางการศึกษาและสังคมศาสตร์ และ 3) รูปแบบที่สัมพันธ์กับทฤษฎี สำหรับองค์ประกอบของรูปแบบ ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) หลักการและแนวคิด 2) วัตถุประสงค์ 3) การดำเนินการ 4) การประเมินผลของรูปแบบ และ 5) เงื่อนไขความสำเร็จ

1.1.2 ผลการศึกษากาการบริหารเชิงระบบ พบว่า การบริหารเชิงระบบเป็นการประยุกต์ใช้ทฤษฎีระบบในการบริหารจัดการ โครงสร้างพื้นฐานของการบริหารเชิงระบบประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) ปัจจัยนำเข้า 2) กระบวนการ 3) ผลผลิต 4) ผลลัพธ์หรือผลกระทบ

1.1.3 ผลการศึกษากาพัฒนาคุณภาพผู้เรียน พบว่า องค์ประกอบของคุณภาพผู้เรียนประกอบด้วย 6 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) การรู้จักตนเองและพึ่งตนเองได้ 2) การมีสุขภาพกาย สุขภาพจิต และสุนิสาที่ดี 3) การมีทักษะในการหลีกเลี่ยง ป้องกันภัยอันตราย และพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ 4) การรักและเห็นคุณค่าในตนเองและผู้อื่น รวมทั้งสามารถจัดการปัญหาและอารมณ์ของตนเองได้ 5) การเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว โรงเรียน ชุมชน และสังคม และ 6) การมีเจตคติที่ดีและมีทักษะพื้นฐานในการประกอบอาชีพสุจริต

1.1.4 ผลการศึกษาหลักการและแนวคิดเกี่ยวกับระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน พบว่าองค์ประกอบสำคัญของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนประกอบด้วย 5 ด้าน ได้แก่ 1) การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล 2) การคัดกรองนักเรียน 3) การส่งเสริมนักเรียน 4) การป้องกันและแก้ไขปัญหา และ 5) การส่งต่อหรือการส่งต่อนักเรียน

เมื่อสังเคราะห์หลักฐานทั้งหมดเข้าด้วยกัน ได้องค์ประกอบของการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในยุคดิจิทัล 6 องค์ประกอบ ปรากฏดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 องค์ประกอบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในยุคดิจิทัลและแหล่งหลักฐานที่ใช้สังเคราะห์



องค์ประกอบ	แหล่งหลักฐานหลักที่ใช้สังเคราะห์
1) การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล	สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2559); พรวิมล กลิ่นศรีสุข (2564); ชูติมา ถาวรแก้ว (2559)
2) การคัดกรองนักเรียน	สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2559); ปรมารณ สนิธิ (2560)
3) การส่งเสริมและพัฒนา นักเรียน	สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2559); ธนิตา ศุกรสุคนธ์ (2562)
4) การป้องกันและแก้ไขปัญหา	สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2559); พิศมัย ถิ่นน้อย (2563)
5) การส่งต่อนักเรียน	สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2559); ธนกฤต อึ้งน้อย (2562); McCoy-Byers (2000)
6) เทคโนโลยี	กฤษฎณี กาบคำ และคณะ (2567); แพรวพลอย พัฒนะแสง และธรินธร นามวรรณ (2565); สราวุธ วิเชียรลม และปาริชาติ บัวเจริญ (2567)

องค์ประกอบที่ 6 ด้านเทคโนโลยี เป็นองค์ประกอบที่เพิ่มขึ้นจากองค์ประกอบเดิม 5 ด้านของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2559) โดยได้มาจากการสังเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องซึ่งปรากฏการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเป็นเงื่อนไขสำคัญของการคัดกรอง การติดตาม และการส่งต่อ ประกอบกับข้อค้นพบจากการศึกษาแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศที่พบการใช้ MOE Safety Center, School Health HERO และระบบสารสนเทศของเขตพื้นที่ และข้อเสนอจากการสนทนากลุ่ม จากนั้นองค์ประกอบดังกล่าวได้รับการยืนยันความเหมาะสมโดยผู้เชี่ยวชาญ 9 คน ในการสัมมนาผู้เชี่ยวชาญระยะที่ 2 ซึ่งประเมินความถูกต้องและความเหมาะสมของรูปแบบไว้ในระดับมากทั้งสองด้าน

1.2 สภาพปัญหาการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อเสริมสร้างคุณภาพนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุทัยธานี ชัยนาท

เมื่อพิจารณาผลการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในสังกัด ปีการศึกษา 2565 จำแนกรายด้าน ปรากฏดังตารางที่ 2 ซึ่งชี้ว่าด้านการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน ด้านการป้องกันและช่วยเหลือ และด้านการส่งต่อ เป็นจุดที่ต้องยกระดับมากที่สุด สอดคล้องกับสภาพปัญหาเชิงลึกที่พบจากการสอบถามและการสนทนากลุ่มดังนี้

ตารางที่ 2 ผลการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุทัยธานี ชัยนาท จำแนกรายด้าน ปีการศึกษา 2565 (34 โรงเรียน)



ด้านของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน	ผลการดำเนินงาน (ร้อยละ)	ระดับคุณภาพ
1. การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล	85.60	ดี
2. การคัดกรองนักเรียน	84.00	ดี
3. การส่งเสริมและพัฒนานักเรียน	49.80	ปรับปรุง
4. การป้องกันและช่วยเหลือนักเรียน	65.40	พอใช้
5. การส่งต่อนักเรียน	70.60	ปานกลาง

ที่มา: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุทัยธานี ชัยนาท (2566)

1.2.1 สภาพปัญหาด้านปัจจัยนำเข้า ปัญหาสำคัญประกอบด้วย 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านบุคลากร ครูมีเวลาไม่เพียงพอในการดูแลนักเรียนอย่างต่อเนื่อง และยังขาดบุคลากรเฉพาะทางด้านจิตวิทยาและสังคมสงเคราะห์ 2) ด้านงบประมาณ งบประมาณมีจำกัด ไม่เพียงพอต่อกิจกรรมเชิงรุก 3) ด้านสื่อ บริการ โรงเรียนยังขาดเครื่องมือดิจิทัลและระบบสารสนเทศที่เชื่อมโยงข้อมูลเพื่อการคัดกรองติดตาม และส่งต่ออย่างรวดเร็ว และ 4) ด้านการบริหารจัดการ ยังขาดการบูรณาการบทบาทหน้าที่ การนิเทศติดตามอย่างสม่ำเสมอ

1.2.2 สภาพปัญหาด้านกระบวนการ พบว่า การดำเนินงานยังมีข้อจำกัดใน 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ยังเน้นข้อมูลพื้นฐานเชิงปริมาณ แต่ขาดข้อมูลเชิงลึก 2) ด้านการคัดกรองนักเรียน การจำแนกกลุ่มนักเรียนขาดความแม่นยำและไม่ครอบคลุมปัญหาซับซ้อน 3) ด้านการส่งเสริมพัฒนานักเรียน กิจกรรมส่วนใหญ่ยังเน้นการบรรยายมากกว่าการพัฒนาทักษะชีวิตและศักยภาพเฉพาะบุคคล 4) ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา ยังเน้นกฎระเบียบมากกว่าการสร้างภูมิคุ้มกัน และขาดกลไกช่วยเหลือที่รวดเร็วเป็นระบบ และ 5) ด้านการส่งต่อนักเรียน ยังพบความล่าช้า ช่องว่างในการประสานงาน และการติดตามผลหลังการส่งต่อที่ไม่เข้มแข็ง

1.2.3 สภาพปัญหาด้านผลผลิต พบว่า ผลผลิตของระบบในภาพรวมยังไม่สะท้อนการเปลี่ยนแปลงคุณภาพของนักเรียนได้อย่างชัดเจน โดยนักเรียนกลุ่มเสี่ยงและกลุ่มมีปัญหา ยังคงพบปัญหาด้านพฤติกรรม สุขภาพจิต และการเรียน แม้บางส่วนมีแนวโน้มลดลง แต่ยังไม่เกิดความยั่งยืน

1.2.4 สภาพปัญหาด้านผลกระทบ พบว่า ผลกระทบระยะยาวต่อโรงเรียน ชุมชน และคุณภาพการศึกษาโดยรวมยังไม่ปรากฏชัดเจนเท่าที่ควร โดยการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ยังไม่สามารถสร้างการยอมรับและความร่วมมือจากผู้บริหารและชุมชนได้อย่างเข้มแข็งและยั่งยืน

1.3 กระบวนการบริหารที่เป็นเลิศของการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พบว่า ความสำเร็จเกิดจากการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนครบ 5 ขั้นตอนอย่างต่อเนื่อง ได้แก่ การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล การคัดกรอง การส่งเสริม



และพัฒนา การป้องกันและแก้ไข้ปัญหา และการส่งต่อ ควบคู่กับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหาร ครู ผู้ปกครอง ชุมชน และหน่วยงานภายนอก มีการใช้วัตกรรมการบริหาร เช่น SMART STCI Model, PHOHAK MODEL และวงจรคุณภาพ PDCA เพื่อกำหนดเป้าหมาย วางแผน ปฏิบัติ ติดตาม และปรับปรุงงานอย่างเป็นระบบ มีการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล เช่น MOE Safety Center, School Health HERO และระบบสารสนเทศ เพื่อสนับสนุนข้อมูล ความปลอดภัย การคัดกรอง และการส่งต่ออย่างรวดเร็ว มีการสร้างเครือข่ายความร่วมมือเชิงรุกผ่าน MOU กับหน่วยงานด้านความปลอดภัย สาธารณสุข สังคม สงเคราะห์ และองค์กรท้องถิ่น รวมทั้งมีมาตรการ SAVE ZONE การนิเทศติดตาม และโครงการพาน้องกลับมาเรียน ส่งผลให้นักเรียนได้รับการดูแลอย่างปลอดภัย มีโอกาสทางการศึกษา พัฒนาทักษะชีวิต คุณธรรม สุขภาพกายใจ และความสามารถในการดำรงชีวิตร่วมกับผู้อื่นอย่างมีคุณภาพ

1.4 แนวทางในการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อเสริมสร้างคุณภาพของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุทัยธานี ชัยนาท พบว่า ควรยึดหลักการดูแลแบบองค์รวม เชิงรุก ป้องกัน และใช้ข้อมูลเป็นฐาน โดยดำเนินงานครบ 5 ขั้นตอน ได้แก่ การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล การคัดกรอง การส่งเสริมและพัฒนา การป้องกันและแก้ไข้ปัญหา และการส่งต่อ ทั้งนี้ควรจัดโครงสร้างการทำงานและบทบาทผู้รับผิดชอบให้ชัดเจน ใช้ระบบสารสนเทศหรือแพลตฟอร์มดิจิทัลเพื่อจัดเก็บ วิเคราะห์ ติดตาม และคาดการณ์ความเสี่ยงของนักเรียนเป็นรายบุคคล ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของครู ผู้ปกครอง ชุมชน และหน่วยงานภายนอกผ่านเครือข่ายความร่วมมือและ MOU พัฒนาครูให้มีทักษะการสังเกต การให้คำปรึกษา การดูแลสุขภาพจิต และการจัดการปัญหาจิตของวัยรุ่น รวมทั้งจัดกิจกรรมส่งเสริมทักษะชีวิต ทักษะดิจิทัล และทักษะอาชีพที่สอดคล้องกับศักยภาพของผู้เรียน มีการนิเทศ ติดตาม ประเมินผล และนำข้อมูลย้อนกลับมาปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้นักเรียนได้รับการดูแลอย่างปลอดภัย มีภูมิคุ้มกัน มีคุณภาพชีวิตที่ดี และพัฒนาตนเองได้เต็มตามศักยภาพ

2. การสร้างรูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในยุคดิจิทัลโดยใช้ 7A Model เพื่อเสริมสร้างคุณภาพนักเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุทัยธานี ชัยนาท พบว่า รูปแบบฯ ประกอบด้วย 8 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) หลักการและแนวคิด 2) วัตถุประสงค์ 3) ปัจจัยนำเข้า ประกอบด้วย บุคลากร งบประมาณ บริหารจัดการ ข้อมูลที่ทันสมัย และคุณธรรม จริยธรรมของนักเรียน 4) กระบวนการ ประกอบด้วย A1: การประเมินและทำความเข้าใจแบบครอบคลุม (Acknowledge), A2: การวิเคราะห์และจำแนกกลุ่มอย่างเป็นระบบ (Analysis), A3: การส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพ(Advancement), A4: การดำเนินการป้องกันและแก้ไข้ปัญหา (Action), A5: การสร้างพันธมิตรและเครือข่ายความร่วมมือ (Alliance), A6: การประเมินผลและติดตามอย่างต่อเนื่อง (Appraisal)และ A7: การประยุกต์ใช้เทคโนโลยี (Applied Technology) 5) ผลผลิตและผลลัพธ์ 6) ข้อมูลย้อนกลับ 7) การประเมินผล 8) เงื่อนไขความสำเร็จ โดยจากการประเมิน พบว่า ความถูกต้องในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.29$, S.D. = 0.42) ส่วนความเหมาะสมภาพรวมอยู่ในระดับ



มาก ($\bar{X} = 4.28$, S.D. = 0.54) สำหรับคู่มือการใช้รูปแบบฯ ประกอบด้วย 3 ส่วน ได้แก่ 1) บทนำ 2) องค์ประกอบของรูปแบบฯ 3) แนวทางการใช้รูปแบบฯ ซึ่งผู้วิจัยดำเนินการนำคู่มือการใช้รูปแบบฯ ให้ผู้เชี่ยวชาญประเมินความเหมาะสม พบว่า ความเหมาะสมในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.78$, S.D. = 0.38) โดยรูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในยุคดิจิทัลโดยใช้ 7A Model เพื่อเสริมสร้างคุณภาพของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุทัยธานี ชัยนาท

ผลการประเมินรูปแบบและคู่มือโดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 9 คน จำแนกรายด้าน ปรากฏดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ความถูกต้องและความเหมาะสมของรูปแบบและคู่มือการใช้รูปแบบ ตามความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ (n = 9)

รายการประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	ผลการตัดสิน
1. ความถูกต้องของรูปแบบ (ภาพรวม)	4.29	0.42	มาก	ผ่านเกณฑ์
2. ความเหมาะสมของรูปแบบ (ภาพรวม)	4.28	0.54	มาก	ผ่านเกณฑ์
3. ความเหมาะสมของคู่มือการใช้รูปแบบ (ภาพรวม)	4.78	0.38	มากที่สุด	ผ่านเกณฑ์

3. ประเมินรูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในยุคดิจิทัลโดยใช้ 7A Model เพื่อเสริมสร้างคุณภาพนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุทัยธานี ชัยนาท พบว่า ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบฯ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.33$, S.D. = 0.43) โดยเมื่อพิจารณา พบว่า ความเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.30$, S.D. = 0.57) และความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.36$, S.D. = 0.50)

ผลการประเมินความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบ ปรากฏดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในยุคดิจิทัลโดยใช้ 7A Model

ด้านที่ประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	อันดับ
1. ความเป็นไปได้	4.30	0.57	มาก	2
2. ความเป็นประโยชน์	4.36	0.50	มาก	1
รวม	4.33	0.43	มาก	—



อภิปรายผล

1. ผลการศึกษาองค์ประกอบ สภาพปัญหา กระบวนการบริหารที่เป็นเลิศ และแนวทางในการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อเสริมสร้างคุณภาพนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุทัยธานี ชัยนาท

ผลการศึกษาองค์ประกอบ พบว่า องค์ประกอบของการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนควรยึดการบริหารเชิงระบบที่เชื่อมโยงหลักการ วัตถุประสงค์ ปัจจัยนำเข้า กระบวนการ ผลผลิต ผลลัพธ์ ข้อมูลย้อนกลับ การประเมินผล และเงื่อนไขความสำเร็จอย่างเป็นเหตุเป็นผล สอดคล้องกับ Hoy and Miskel (2012) และ Lunenburg and Ornstein (2000) ที่อธิบายว่า สถานศึกษาเป็นระบบเปิดซึ่งต้องบริหารปัจจัยนำเข้า กระบวนการ ผลผลิต และผลกระทบให้สัมพันธ์กัน และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2559) และพรวิมล กลิ่นศรีสุข (2564) ที่กำหนด กระบวนการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน 5 ขั้นตอนเป็นฐานสำคัญของการพัฒนาผู้เรียน

ผลการศึกษาสภาพปัญหา พบว่า การบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนยังมีข้อจำกัด ด้านบุคลากร งบประมาณ เทคโนโลยี ระบบข้อมูล การคัดกรอง การส่งต่อ และการติดตามผล ทำให้ผลผลิตและผลกระทบต่อคุณภาพนักเรียนยังไม่ชัดเจนเท่าที่ควร สอดคล้องกับรุ่งนภา สุขสำแดง (2563) ที่พบว่าภาระงานครูเป็นอุปสรรคต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน รวมถึงปรมาภรณ์ สนิธิ (2560) และธนิศาสุกรสุคนธ์ (2562) ที่พบว่าการป้องกัน แก้ไข และการส่งต่อยังเป็นจุดอ่อนของระบบ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับกฤษฎิ์ กาบคำ และคณะ (2567) ที่ชี้ว่าระบบสารสนเทศยังขาดความเสถียร และไม่สามารถรวบรวมข้อมูลนักเรียนเพื่อใช้ในการส่งต่อได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ผลการศึกษากระบวนการบริหารที่เป็นเลิศ พบว่า แนวปฏิบัติที่ประสบความสำเร็จควร ดำเนินงานครบ 5 ขั้นตอน ควบคู่กับการใช้ PDCA นวัตกรรมการบริหาร เทคโนโลยีดิจิทัล ระบบข้อมูล ความปลอดภัย และเครือข่ายความร่วมมือเชิงรุก **[[ตรวจสอบการอ้างอิง: Walton (2007) Toxic leadership เป็นบทความว่าด้วยภาวะผู้นำเชิงทำลาย ไม่มีข้อค้นพบเรื่องโรงเรียนที่ใช้ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเทียบกับกลุ่มควบคุม โปรดแทนที่ด้วยแหล่งอ้างอิงที่ตรงประเด็นหรือปรับข้อความ]]** และสอดคล้องกับอภิสิทธิ์ รอดบำเรอ (2559) ที่เสนอรูปแบบบริหารระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียนที่มีขั้นตอนและกระบวนการบริหารครบถ้วน อีกทั้งสอดคล้องกับ McCoy-Byers (2000) และ ธนกฤต อึ้งน้อย (2562) ที่เน้นความสำคัญของเครือข่ายความร่วมมือ การประสานงาน และการส่งต่อทั้ง ภายในและภายนอกสถานศึกษา

ผลการศึกษาแนวทางการบริหาร พบว่า ควรใช้หลักการดูแลแบบองค์รวม การมีส่วนร่วม การทำงานเชิงรุก การใช้ข้อมูลเป็นฐาน ความเข้าใจก่อนตัดสิน ธรรมชาติ และการพัฒนาครูให้มี ทักษะด้านการให้คำปรึกษา การสังเกต และการใช้เทคโนโลยี ประเด็นนี้สอดคล้องกับชุตินาถ ถาวรแก้ว (2559) และกมล รอดคล้าย (2560) ที่เห็นว่าระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนต้องพัฒนาผู้เรียนทั้งด้าน



ร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา รวมทั้งสอดคล้องกับแพร่พลอย พัฒนาแสง และธรินธรรนามารณ (2565) และสรารุ วิเชียรรมและปาริชาติ บัวเจริญ (2567) ที่พบว่าการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลช่วยเพิ่มความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และประสิทธิภาพของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

2. การสร้างรูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในยุคดิจิทัลโดยใช้ 7A Model เพื่อเสริมสร้างคุณภาพนักเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุทัยธานี ชัยนาท

ผลการออกแบบ สร้าง และตรวจสอบคุณภาพรูปแบบฯ พบว่า รูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในยุคดิจิทัลโดยใช้ 7A Model มีความถูกต้องและเหมาะสมในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากรูปแบบพัฒนาจากข้อมูลเชิงประจักษ์และผ่านการตรวจสอบโดยผู้เชี่ยวชาญด้วยการสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญรูปแบบประกอบด้วย 8 องค์ประกอบ และมีกระบวนการ 7A ได้แก่ Acknowledge, Analysis, Advancement, Action, Alliance, Appraisal และ Applied Technology องค์ประกอบดังกล่าวทำให้การบริหารมีความเป็นระบบ ตั้งแต่การทำความเข้าใจนักเรียน การวิเคราะห์ข้อมูล การพัฒนา การช่วยเหลือ การสร้างเครือข่าย การประเมินผล และการใช้เทคโนโลยี ผลนี้สอดคล้องกับ Ivancevich et al. (1989) ที่เสนอว่ารูปแบบที่ดีต้องมียุทธศาสตร์ประกอบ ระบบงาน วิธีดำเนินงาน และแนวทางประเมินผลที่ชัดเจนการเพิ่มปัจจัยนำเข้าด้านข้อมูลที่ทันสมัยและ A7: Applied Technology สอดคล้องกับสรารุ วิเชียรรม และปาริชาติ บัวเจริญ (2567) ที่เน้นการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนและสอดคล้องกับกฤษฎี กาบคำ และคณะ (2567) ที่เสนอให้พัฒนาระบบสารสนเทศให้มีความเสถียรเพื่อสนับสนุนการรวบรวมข้อมูลและการส่งต่อ ส่วนผลผลิตและผลลัพธ์ที่มุ่งพัฒนาคุณภาพนักเรียน 6 ด้าน สอดคล้องกับสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2550) ที่เน้นการพัฒนานักเรียนให้รู้จักตนเอง มีสุขภาพกายและจิตที่ดี มีทักษะชีวิต เห็นคุณค่าในตนเอง เป็นสมาชิกที่ดีของสังคม และมีทักษะพื้นฐานอาชีพจึงกล่าวได้ว่า 7A Model มีความเหมาะสมในการใช้เป็นกลไกบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในยุคดิจิทัลอย่างเป็นองค์รวมและต่อเนื่อง

เมื่ออธิบายเชิงกลไก ความถูกต้องและความเหมาะสมของรูปแบบในระดับมากมิได้เกิดจากการเพิ่มขึ้นตอนการทำงานให้ซับซ้อนขึ้น แต่เกิดจากการยกระดับกระบวนการเดิม 5 ขั้นตอนของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้เป็นระบบการบริหารที่ครบวงจร กล่าวคือ A1-A4 คงสาระของขั้นการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล การคัดกรอง การส่งเสริมพัฒนา และการป้องกันแก้ไขปัญหาล่วงหน้า ขณะที่ A5: Alliance เปลี่ยนขั้นการส่งต่อจากกิจกรรมปลายทางที่พบปัญหาความล่าช้าและช่องว่างการประสานงานในระยะที่ 1 ให้เป็นกลไกความร่วมมือที่มีข้อตกลงและผู้รับผิดชอบชัดเจนล่วงหน้า A6: Appraisal ทำหน้าที่เช่นเดียวกับขั้น Check และ Act ของวงจร PDCA แต่ผูกกับข้อมูลย้อนกลับและเงื่อนไขความสำเร็จที่กำหนดไว้ในรูปแบบ จึงทำให้การปรับปรุงงานมีจุดอ้างอิงเชิงระบบ และ A7: Applied Technology เปลี่ยนฐานข้อมูลนักเรียนจากเอกสารรายภาคเรียนเป็นสารสนเทศที่ปรับปรุง



ต่อเนื่อง จึงลดเวลาในการคัดกรองและการส่งต่อซึ่งเป็นจุดอ่อนที่พบในผลการวิจัยระยะที่ 1 ความแตกต่างเชิงรูปธรรมจากรูปแบบเดิมจึงอยู่ที่ 3 ประการ คือ การกำหนดเทคโนโลยีเป็นองค์ประกอบของระบบมีใช้เครื่องมือสนับสนุน การผนวกเครือข่ายความร่วมมือไว้เป็นขั้นตอนของกระบวนการบริหาร และการบรรจุข้อมูลย้อนกลับกับเงื่อนไขความสำเร็จไว้ในรูปแบบเดียวกัน ซึ่งเป็นสิ่งที่ขั้นตอนทั้ง 5 ของระบบเดิมและวงจร PDCA มิได้ระบุไว้

ผลการออกแบบ สร้าง และตรวจสอบคุณภาพคู่มือการใช้รูปแบบฯ พบว่า คู่มือการใช้รูปแบบมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด เนื่องจากผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญและมีโครงสร้างที่ช่วยถ่ายทอดรูปแบบจากแนวคิดสู่การปฏิบัติได้อย่างชัดเจน คู่มือดังกล่าวมีองค์ประกอบที่ครอบคลุมบทบาทผู้เกี่ยวข้อง ขั้นตอนการดำเนินงาน เทคนิค เครื่องมือ และแนวทางการประเมินผล จึงเอื้อต่อการนำไปใช้ในสถานศึกษาได้จริง ประเด็นนี้สอดคล้องกับ Ivancevich et al. (1989) ที่เสนอว่ารูปแบบที่ดีต้องมีองค์ประกอบและแนวทางดำเนินงานชัดเจน อีกทั้งสอดคล้องกับ Hersey and Johnson (1996) ที่มองว่ารูปแบบเชิงปฏิบัติควรช่วยแปลงแนวคิดและทฤษฎีไปสู่การดำเนินงานจริงได้ การมีคู่มือที่ชัดเจนยังช่วยให้การแปลงปัจจัยนำเข้าสู่กระบวนการและผลผลิตตามหลักการบริหารเชิงระบบเป็นไปอย่างมีมาตรฐาน สอดคล้องกับอิติดินดา สิงห์แก้ว (2562) ที่พบว่าสถานศึกษายังขาดการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างเป็นระบบและขาดการกำกับติดตามต่อเนื่อง นอกจากนี้ คู่มือที่ระบุบทบาทหน้าที่ของผู้เกี่ยวข้องยังสอดคล้องกับอภิสิทธิ์ รอดบำเรอ (2559) ที่เน้นความชัดเจนของบทบาทครูที่ปรึกษา และสอดคล้องกับชนกฤต อึ้งน้อย (2562) ที่เน้นการทำงานร่วมกันผ่านชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพจึงกล่าวได้ว่า คู่มือการใช้รูปแบบ 7A Model เป็นเครื่องมือที่มีความน่าเชื่อถือและเหมาะสมต่อการยกระดับระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในยุคดิจิทัลอย่างมีประสิทธิภาพ

3. ผลการประเมินรูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในยุคดิจิทัลโดยใช้ 7A Model เพื่อเสริมสร้างคุณภาพนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุทัยธานี ชัยนาท พบว่า รูปแบบฯ มีความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมากทั้งนี้อาจเนื่องมาจากรูปแบบออกแบบให้สอดคล้องกับบริบทการปฏิบัติงานจริงของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษากระบวนการดำเนินงานมีความชัดเจน ใช้ข้อมูลย้อนกลับ และสนับสนุนบทบาทของครูในการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างเป็นระบบ ด้านความเป็นไปได้สะท้อนว่ารูปแบบเป็นที่ยอมรับและสามารถนำไปใช้ในสถานการณ์จริงได้ ด้านความเป็นประโยชน์สะท้อนว่ารูปแบบช่วยให้ครูมีแนวทางพัฒนาคุณภาพการศึกษาและคุณภาพนักเรียนชัดเจนขึ้น ผลดังกล่าวสอดคล้องกับอภิสิทธิ์ รอดบำเรอ (2559) ที่พบว่ารูปแบบการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนมีความเหมาะสมและความเป็นไปได้ในระดับมาก และสอดคล้องกับศิริลักษณ์ ทิพน้อม (2559) ที่พบว่ารูปแบบการบริหารเชิงกลยุทธ์มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ จึงกล่าวได้ว่า 7A Model เป็นรูปแบบเชิงปฏิบัติที่มีความสมบูรณ์ทั้งด้านทฤษฎีและการนำไปใช้จริงสามารถใช้เป็นกลไกพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้



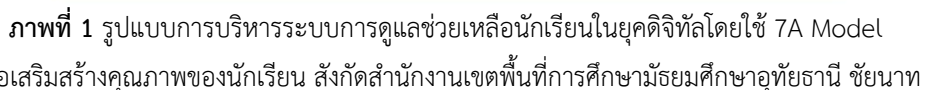
มีประสิทธิภาพและส่งเสริมคุณภาพนักเรียนในบริบทสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุทัยธานี ชัยนาทได้อย่างเหมาะสม

ข้อค้นพบที่ไม่เป็นไปตามที่คาดและข้อสังเกตเชิงวิพากษ์ ประการแรก ผลการดำเนินงานรายด้านในพื้นที่วิจัยพบว่าด้านการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพนักเรียนอยู่ในระดับต่ำที่สุด (ร้อยละ 49.80) ทั้งที่เป็นด้านที่พึงพาทรัพยากรเฉพาะทางน้อยกว่าด้านการส่งต่อ ซึ่งอธิบายได้ว่ากิจกรรมส่งเสริมพัฒนายังถูกจัดในลักษณะกิจกรรมรวมกลุ่มตามปฏิทินสถานศึกษามากกว่าการออกแบบตามผลการคัดกรองรายบุคคล จึงไม่ปรากฏผลเชิงประจักษ์ในการประเมิน ประการที่สอง คู่มือการใช้รูปแบบได้รับคะแนนความเหมาะสมสูงกว่าตัวรูปแบบอย่างเห็นได้ชัด สะท้อนว่าผู้เชี่ยวชาญเห็นความชัดเจนของแนวปฏิบัติมากกว่าความสมบูรณ์เชิงโครงสร้างของรูปแบบ จึงเป็นประเด็นที่ควรพัฒนาต่อ โดยเฉพาะการนิยามตัวชี้วัดของผลลัพธ์ด้านคุณภาพนักเรียนให้วัดได้ ประการที่สาม ผลการวิจัยนี้แตกต่างจากงานที่รายงานประสิทธิผลของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนต่อผลลัพธ์ผู้เรียนโดยตรง เนื่องจากการวิจัยนี้ยังอยู่ในขั้นการตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบ มิใช่การทดสอบประสิทธิผล

ข้อจำกัดของการวิจัย 1) ผลการวิจัยเป็นการประเมินเชิงความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญและผู้ใช้อย่างมีได้นำรูปแบบไปทดลองใช้จริงและวัดผลลัพธ์ต่อคุณภาพนักเรียน จึงยังไม่สามารถสรุปประสิทธิผลของรูปแบบได้ 2) ขอบเขตพื้นที่จำกัดเฉพาะสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุทัยธานี ชัยนาท การนำผลไปใช้ในบริบทอื่นควรพิจารณาความแตกต่างของขนาดโรงเรียนและความพร้อมด้านโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัล และ 3) การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณใช้สถิติพื้นฐาน จึงไม่สามารถทดสอบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุระหว่างองค์ประกอบของรูปแบบกับคุณภาพนักเรียนได้

องค์ความรู้ใหม่

รูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในยุคดิจิทัลโดยใช้ 7 A Model เป็นรูปแบบเชิงระบบที่เชื่อมโยง ปัจจัยนำเข้า กระบวนการ ผลผลิต และผลลัพธ์ อย่างครบวงจร โดยมีข้อมูลย้อนกลับ การประเมินผล และเงื่อนไขความสำเร็จเป็นกลไกสนับสนุน กระบวนการบริหารประกอบด้วย 7 ขั้นตอน เพื่อขับเคลื่อนระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้มีประสิทธิภาพ ส่งผลให้เกิดคุณภาพนักเรียนใน 6 ด้าน และยกระดับการบริหารจัดการ การจัดการเรียนการสอน ตลอดจนความร่วมมือของเครือข่ายชุมชนอย่างยั่งยืน



[922]



ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป ควรมีการวิจัยเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาไกล A5: Alliance ให้เข้มแข็ง โดยเฉพาะการสร้างความร่วมมือเชิงนโยบายหรือบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ (MOU) กับหน่วยงานด้านสุขภาพจิต สังคมสงเคราะห์ และหน่วยงานภายนอกที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การส่งต่อและช่วยเหลือนักเรียนที่มีปัญหาซับซ้อนเป็นไปอย่างรวดเร็วและเป็นระบบ นอกจากนี้ ควรวิจัยเพื่อพัฒนาและตรวจสอบตัวชี้วัดความสำเร็จของ A7: Applied Technology ให้มีความเที่ยงตรง สามารถวัดประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการใช้เทคโนโลยีในการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนได้อย่างชัดเจน รวมทั้งควรขยายการทดลองใช้รูปแบบ 7A Model ไปยังโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษหรือสังกัดอื่น เพื่อทดสอบความยั่งยืน ความสามารถในการขยายผล และความเหมาะสมของรูปแบบในบริบทที่แตกต่างกัน

เอกสารอ้างอิง

- กมล รอดคล้าย. (2560). *แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560–2579*. กรุงเทพฯ: บริษัทพริกหวาน กราฟฟิค จำกัด.
- กรดา มลิลดา. (2564). การบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1. *วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา*, 8(2), 31–41.
- กฤษณี กาบคำ, อีระภัทร ประสมสุข, และเสกชัย ชมภูษ. (2567). การใช้ระบบสารสนเทศในการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในยุคดิจิทัลของโรงเรียนแม่ตึ่นวิทยาคม อำเภออมก๋อย จังหวัดเชียงใหม่. *วารสารวิชาการเซาธ์อีสท์บางกอก (สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์)*, 9(2), 1–18.
- ชุติมา ถาวรแก้ว. (2559). การดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตนักเรียนของสถานศึกษาในจังหวัดปทุมธานี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 4 (ปทุมธานี–สระแก้ว). วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- ธนภุต อึ้งน้อย. (2562). *การพัฒนาแบบการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่มีประสิทธิผลของโรงเรียนขนาดเล็ก: กรณีศึกษาโรงเรียนบ้านวังจาน*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- ธนิศา ศุภสุคนธ์. (2562). *การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง)*. การค้นคว้าอิสระศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ธิตินัดดา สิงห์แก้ว. (2562). *การพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้วงจร PDCA: กรณีศึกษาโรงเรียนวัดป่าตึงห้วยยาบ อำเภอบ้านธิ จังหวัดลำพูน*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต: มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่.



- ปรมาภรณ์ สนธิ. (2560). แนวทางการพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนระดับประถมศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- พรวิมล กลิ่นศรีสุข. (2564). การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- พิศมัย ถิ่นน้อย. (2563). การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิตและความปลอดภัยของนักเรียน โรงเรียนวัดกำแพงแสน (สว่างวิทยาคาร) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 1. การศึกษาค้นคว้าอิสระ: โรงเรียนวัดกำแพงแสน (สว่างวิทยาคาร).
- แพรวพลอย พัฒนะแสง และธรินธร นามวรรณ. (2565). การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 3. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- รุ่งนภา สุขสำแดง. (2563). การศึกษาปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต: มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.
- วรรณดี นาคสุขปาน. (2557). การพัฒนารูปแบบความร่วมมือด้านการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาของประเทศไทยกับโรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต: มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- ศิริลักษณ์ ทิพน้อม. (2559). การพัฒนารูปแบบการบริหารเชิงกลยุทธ์ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดกลางในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- สม พงษ์ จิตระดับ. (2567). ซี. เป้า ปัญหา การ ศี ก ข า . ม ตี ช น อ น ไ ล น์ . https://www.matichon.co.th/local/education/news_4639385
- สรารัฐ วิเชียรลม, และปาริชาติ บัวเจริญ. (2567). กลยุทธ์การบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา สกลนคร. วารสารรัชต์ภาคย์, 18(58), พฤษภาคม - มิถุนายน 2567.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2559). การพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.



- สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2566). *แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566-2570)*. กรุงเทพฯ: สำนักงานฯ.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุทัยธานี ชัยนาท. (2566). *รายงานการสังเคราะห์ผลการประเมินตนเองของสถานศึกษา ประจำปีการศึกษา 2565*. อุทัยธานี: สำนักงานเขตฯ.
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2550). *สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2550). การวัดและประเมินผลอิงมาตรฐานการเรียนรู้ ตาม หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- สุพิศ ศรีบัว. (2555). *แนวทางพัฒนาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาดาก เขต 2. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต: มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร*.
- อภิสิทธิ์ รอดบำเรอ. (2559). *รูปแบบการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ.
- Bardo, J. W., & Hartman, J. J. (1982). *Principles of urban sociology: A systematic introduction*. F. E. Peacock.
- Bennett, N., & Lemoine, G. J. (2014). What VUCA really means for you. *Harvard Business Review*, 92(1/2), 27.
- Canbolat, Y. (2024). Early warning for whom? Regression discontinuity evidence from the effect of early warning system on student absence. *Educational Evaluation and Policy Analysis*. <https://doi.org/10.3102/01623737231221503>
- Good, C. V. (1973). *Dictionary of education*. New York: McGraw-Hill.
- Hersey, P., & Johnson, D. E. (1996). *Management of organizational behavior: Utilizing human resource*. New Jersey: Prentice Hall.
- Hoy, W. K., & Miskel, C. G. (2012). *Educational administration: Theory, research, and practice* (9th ed.). New York: McGraw-Hill.
- Ivancevich, J. M., Donnelly, J. H., Jr., & Gibson, J. L. (1989). *Management: Principles and Functions* (4th ed.). Boston, MA: BPI/Irwin.
- Keeves, J. P. (Ed.). (1988). *Educational research, methodology, and measurement: An international handbook*. Turkey: Pergamon.
- Lunenburg, F. C., & Ornstein, A. C. (2000). *Educational administration: Concepts and practices*. United States: Wadsworth.



- McCoy-Byers, L. (2000). Coalition between schools and community agencies for the control of truancy: Identification of critical factors contributing to coalition effectiveness [Doctoral dissertation]. Dissertation Abstracts International, 60(9), 3316A.
- Skittou, M., Merrouchi, M., & Gadi, T. (2024). Development of an early warning system to support educational planning process by identifying at-risk students. *IEEE Access*, 12, 2260–2273. <https://doi.org/10.1109/ACCESS.2023.3348091>
- Walton, M. (2007). Toxic leadership. In J. Gosling & A. Marturano (Eds.), *Leadership concepts*. New York: Routledge.
- Willer, D. (1986). *Scientific sociology: Theory and method*. New Jersey: Prentice Hall.
- Wright, G., & Wigmore, I. (2022). *VUCA (volatility, uncertainty, complexity and ambiguity)*. WhatIs.com.